

Joutsenmerkin kriteerit huonekaluille

Versio 6

Joutsenmerkityt huonekalut ja kalusteet

- Tuoteryhmä sisältää
 - istuinkalusteet kuten tuolit ja sohvot
 - sängyt ja patjat
 - pöydät
 - säilytyskalusteet kuten vaatekaapit ja hyllyt
 - tilanjakoseinäkkeet ja liitutaulut
 - kiintokalusteet, kuten keittiö- ja kylpyhuonekalusteet
- Kriteeriversio 6 voimassa 29.11.2025–31.12.2029
 - <https://joutsenmerkki.fi/kriteerit/031-huonekalut-ja-kalusteet/>

Joutsenmerkityt huonekalut pähkinänkuoressa

- Vaatimuksia sertifioidun, kestävän puuraaka-aineen ja kierrätetyn raaka-aineen käytölle
- Formaldehydi- ja VOC-pitoisuuksia ja päästöjä rajoitettu kemikaaleissa ja materiaaleissa kuten liimoissa, pehmustemateriaaleissa, tekstiileissä, puupohjaisissa levyissä ja laminaateissa
- Ympäristölle ja terveydelle haitallisten aineiden määrä on minimoitu
- Ilmasto- ja energiavaikutukset alhaisemmat
- Takuu ja varaosien saatavuus
- Materiaaleja kierrätetään
- Laadun ja toiminnan testaus

Kriteerien rakenne

- Vaatimuksia huonekaluvalmistajalle, huonekalulle/kalusteelle itselleen ja siinä käytetyille materiaaleille
 - Kiertotalouden mukainen suunnittelu, tuotteiden jäljitettävyys, reklamaatiot ym.
 - Tuotekuvaus, laatuvaatimukset, takuuvaatimukset, varaosat ym.
 - Materiaalivaatimukset
- Huonekalun tulee koostua kriteereihin sisältyvistä materiaaleista
 - Puu ja puulevyt, paperi, laminaatti, metalli, muovi, tekstiilit, nahka, täytemateriaalit, mineraalit (äänieristys), lasi, linoleumi, kivi ja kemikaalit
 - Vain 5 % tuotteesta voi olla materiaaleja, joille ei ole asetettu vaatimuksia
- Materiaalivaatimukset perustuvat materiaalien painoprosenttiin Joutsenmerkityssä tuotteessa
 - Mitä enemmän materiaalia tuotteessa on, sitä tiukemmat vaatimukset

Tuotevaatimukset

- Tuotteen ja tuotannon kuvaus (O1)
- PVC-kielto, muovipakkausvaatimukset ja kuljetuksenaikainen biosidikielto (O2–O3)
- Laatutestaus (O4–O6)
 - Käyttöominaisuustestit (huonekalun lujuus, turvallisuus, vakaus)
 - Pintojen kulutuskestävyytestit
 - Toiminnalliset ominaisuudet – patjatesti
- Kiertotalousvaatimukset (O7–O14)
 - Takuu ja varaosat, jäljitettävyyserkinnät, purettavuus, kunnossapito, kuluttajaohjeet, materiaali- ja pesuohjeet
 - Kiertotaloutta tukeva suunnittelu, keinoina esim. yli 70 % kierrätysmateriaalia, irrotettavat tekstiiliosat, takaisinottojärjestelmä, tekstiili 100 % samaa kuitua
- Huonekalujen sähköosat (O15–O16)

Kemikaalivaatimukset

- Kaikki tuotantokemikaalit tarkastetaan materiaalien valmistuksesta huonekalun valmistukseen/kokoamiseen sekä pintakäsittelyyn
 - Mm. liimat, lakat, väriaineet, pohjamaalit, täyteaineet, öljyt, saippuat, saumausaineet, tiivisteaineet, sideaineet, pigmentit, valkaisuaineet
 - Ei koske apuaineita, kuten laitteiden voitelu- tai puhdistusaineita
- Kemikaalivaatimukset erillisenä huonekalun valmistuksen/kokoamisen osalta sekä jokaisen materiaalin vaatimusten kohdalla, sillä vaatimukset voivat vaihdella materiaaleittain tai käyttökohteittain hieman
- Yleinen poikkeusraja epäpuhtauksille 1 000 ppm (0,1 paino-%)
 - Epäpuhtaus on jäämä jostain prosessissa käytetystä aineesta, esim. reagenssista, katalyytista, sivutuotteesta, puhdistusaineesta tmv. eikä tarkoituksella kemikaaliin kuuluva sisältöaine

Kemikaalivaatimukset (O17–O23)

- Antibakteeristen aineiden kieltö
- Kemiallisen tuotteen luokitusten kieltöjä mm. vesiympäristölle vaaralliset, akuutit myrkylliset sekä syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat ja lisääntymiselle vaaralliset
- Sisältyvien aineiden luokitukselle kieltöjä, CMR-aineet
- Kiellettyjä aineita mm. kandidaattilistan aineet, biokertyvät aineet, hormonihäiriköt, halogeenit, BHT, bis- ja alkyylifenolit, ftalaatit, raskasmetallit ym.
- Nanomateriaalikieltö
- VOC-raja liimoille (max 3 %)
- Vapaan formaldehydin rajat (liimoille 2000 ppm=0,2 % ja muille 200 ppm=0,02 %)

Materiaalivaatimuksia 1/3

- Puu, korkki ja bambu (O24-O26)
 - Uudelleenkäytettyjen osien kemikaalit, rajoitetut puulajit
 - Yli 10 % osille jäljitettävyys ja sertifiointi
- Puu-/bambulevyt (O27-O38)
 - Rajoitetut puulajit
 - Yli 5 % osille kemikaalivaatimukset
 - Yli 10 % osille raaka-aineen jäljitettävyys ja sertifiointi, energiavaatimukset, märkäprosessin päästöt
- Paperi (O39-O47)
 - Rajoitetut puulajit, raaka-aineen sertifiointi ja jäljitettävyys, valmistuksen ja pintakäsittelyn kemikaalit
- Laminaatti (O48-O59)
 - Kemikaalivaatimukset, päästövaatimukset TVOC, SVOC ja formaldehydi
 - Yli 10 % osille energiavaatimus
 - Yli 30 % osille rajoitetut puulajit, paperin puukuituvaatimukset, paperi- ja massatuotannon COD-päästöt ja energiankulutus
- Yllä mainittujen pintakäsittelylle erillisvaatimukset (O60-O68)

Materiaalivaatimuksia 2/3

- Metallit – teräs ja alumiini (O69–O79)
 - Kiellot kuparille, tinalle, lyijylle ja kadmiumille, erityisvaatimukset kromin, nikkelin ja sinkin käytölle pintakäsittelyssä, muut pintakäsittelyn kemikaalivaatimukset
 - Teräksen valmistuksen vaatimukset jos yli 30 % terästä, vaihtoehtoina yli 75 % kierrätettyä terästä tai todistetusti ekologisempi neitseellinen tuotanto
 - Alumiinin valmistuksen vaatimukset jos yli 10 % alumiinia, vaihtoehtoina yli 75 % kierrätettyä alumiinia tai todistetusti ekologisempi primaarialumiinin tuotanto
- Muovi, kumi ja silikoni (O80–O96)
 - Tyyppi- ja merkintävaatimukset, biopohjaisten muovien kierrätettävyyksivaatimus ja raaka-ainevaatimukset, kumin nitrosamiini, yleiset kemikaalivaatimukset, muovin pintakäsittelyn vaatimukset, kierrätysmuovin/biopohjaisen muovin vaatimus (eri yli 10 % osille ja yli 30 % osille)
- Tekstiilit (O97–O133)
 - Eri vaatimukset päällystekankaille ja muille osille, kemikaalivaatimuksia, kuituvaatimuksia yli 10 % osille, laatu- ja kestävyysvaatimukset istuinosille, pinnoitetuille kankaille sekä patjojen päällysteille, erilliset kemikaalivaatimukset muille tekstiiliosille

Materiaalivaatimuksia 3/3

- Täytemateriaalit (O134–O142)
 - Kierrätysmateriaalin vaatimukset, uusiutuvien materiaalien vaatimukset, untuvien eettiset vaatimukset, polyuretaanin valmistuksen vaatimukset, synteettisen lateksin vaatimukset, kemikaalivaatimukset, päästövaatimukset
- Nahka ja vuota (O143–O153)
 - Yli 1 % osille kromirajat, kadmium-, lyijy-, biosidi- ja antibakteeristen aineiden kiellot, päällystevaatimukset (kemikaalit), laatuvaatimukset
- Mineraalieristeet (O154)
 - Yli 5 % osien on täytettävä Joutsenmerkin rakennuslevyjen kriteerin version 6 tai uudemman vaatimukset
- Lasi (O155–O157)
 - Yleiset vaatimukset, pintakäsittelyvaatimukset
 - Yli 30 % osille kierrätysvaatimus
- Linoleumi (O158)
 - Yli 5 % osien on täytettävä Joutsenmerkin lattianpäällysteiden kriteerin version 6 tai uudemman vaatimukset
- Luonnonkivi ja keinokivi (O159–O160)
 - Noudatettava EU-ympäristömerkin kriteereitä koville päällysteille, versio 2021 tai uudempi, lisäksi yleiset vaatimukset

Laadunvarmistus (O161–O162)

- Reklamaatioiden käsittely ja arkistointi
- Tuotteiden jäljitettävyyden varmistaminen